

We spreken over deze dingen nu. Want wij mogen niet anders. Het is noodig, paraat te zijn; wie in deze dagen als „persmensch“ de kat uit den boom kijkt, komt straks te laat, als hij ons christenvolk achteraf helpt klagen, dat hier een strijd gaande is geweest tusschen Nederlanders en Nederlanders, een strijd, waarin een klein groepje een overgrote meerderheid helpt uitsluiten. Men zal, ná dezen, u toevoegen: wat wilt ge? het zijn toch allemaal echte Nederlanders, en volksgezinden, die voor u werken? Wat hier op peragebied gebeurt, is natuurlijk onderscheiden (hoewel principieel niet te scheiden) van wat in den „duitschen kerkstrijd“ afgespeeld is. Maar het herinnert ons toch er aan: de conflicten komen al nabij. Ten aanzien van dien kerkstrijd nu merkte dr H. W. v. d. Vaart Smit in zijn desbetreffende brochure op:

„Inderdaad bestaat er ook in ons land een „belangstelling voor den Duitschen kerkstrijd, welke ontspruit aan de hoop, dat deze Christelijke kringen een laatste, taale kern van verzet tegenwoordigen tegen Adolf Hitler, dat van deze kerkelijke kringen de victorie op het nationaal-socialisme beginnen zal en dat de nazi's op den kerkelijken weerstand zich de tanden stukbijten zullen. In deze hoop worden sensatieberichten „uit vaak twijfelachtige bron soms overmatig „vriendelijk gekoesterd, worden de oogen soms „opzettelijk gesloten voor den werkelijken stand „der dingen en — wordt de zaak van het Christendom ten onrechte en in strijd met de werkelijkheid aan bepaalde politieke wenschen ondergeschikt gemaakt. Er is geen sprake van, dat „de belijdenis-beweging anti-nationaal-socialistisch „zou zijn. De kerkstrijd is een zuiver kerkelijk „geschil tusschen nationaal-socialisten en nationaal-socialisten onderling, waarbij ongetwijfeld „wel nationaal-socialistische ideeën nader aan „de praktijk, ook aan het Christendom beproefd „worden, maar waarbij het buitenland toch een „te veel aan politieke belangstelling heeft af „te schaffen.“

Tot zoover dr H. W. v. d. Vaart Smit. We laten in het midden, of hij den toestand volledig teekent. Wel merken we op, dat, indien in Nederland een persstrijd onttekend wordt, a. doordat velen de leiding van de volgens verklaring initiatief-nemende Nederlandse burgers zullen moeten afwijzen, en b. doordat vele trouwe vaderlanders zullen worden uitgesloten van de groep, die men „op grond van hun karakter, bekwaamheid en goeden wil“ belooft te inviteeren tot „actieve medewerking“, men alsdan ons niet aan boord behoeft te komen met de verzekering, dat zoo'n openlijke of verbeten pers-strijd een conflict is tusschen nationaal-socialisten en nationaal-socialisten. Het zal een strijd zijn tusschen wie karakter, geschiedenis en aard van het Nederlandse volk niet eerbiedigen en wie het wel doen, zij het dan ook, we voegen het er eerbiedshalve aan toe, dat onder laatstgenoemden er weder zullen zijn, die het op onjuiste gronden doen of onder vals aspect.

Dat het geen conflict zal kunnen zijn tusschen nationaal-socialisten en andere nationaal-socialisten kunnen we met dr H. W. v. d. Vaart Smit's eigen woorden duidelijk maken.

Schreef hij niet, dat wie buiten Duitsland de door

hem geschetste gesteldheid niet begreep, alsdan vergat, „wat 14 jaar communistische druk en de nabijheid van Rusland na een verloren oorlog in een groot volk bewerken kunnen“?

Welnu, in Nederland heeft men, behoudens een verloren verzet tegen invasie, noch het één, noch het ander gekend. Geen 14 jaar van communistischen druk. Geen nabijheid van Rusland. Geen groot volk. Een klein volk, met sterke differentiatie, en toch groote vrijheid. Wie het verschil in mentaliteit tusschen Duitschers en Nederlanders niet begrijpt, verwaarloost de factoren, die dr v. d. V. S. opsomde, en brengt een doodsteek toe aan de ware volksvoorlichting, ook al zou ze zich corporatief noemen. 't Is de eenvoudige logica, die dat uit de woorden van dr v. d. V. S. haalt.

Ja, corporatief. — het is, vergispen we ons niet, de eerste maal, dat dit woord officieel in Nederland opduikt. We willen daarom eens luisteren naar hetgeen van gereformeerde, of antirevolutionaire zijde dienaangaande is opgemerkt.

Prof. mr A. Anema, in zijn „Grondslag en karakter van de Italiaansch-fascistische Staatsleer“ (Kampen, 1934), heeft o.m. gezegd:

„De fascistische corporaties zijn zuivere staatsorganen zonder rechtspersoonlijkheid.... De beginselpolitieke of individualistische staat wordt... „vervangen door den deskundigen corporatieven „staat. Dat is altijd de grondgedachte. Maar het „Italiaansche fascisme moet van deze grondgedachte niets hebben... In zijn kamerrede van „9 Maart 1928 formuleerde Rocco het kort en „duidelijk aldus: ...de corporatieve staat is niet „de staat in handen van de corporaties, maar de „corporaties in handen van den staat... Het volk „moet zich niet met politiek bezig houden, maar „met zijn beroep; de politiek behoort alleen aan „de elite, aan de hiërarchie onder bevel van den „dictator... Slechts door de Regeering erkende „vakverenigingen (syndicaten) hebben rechtspersoonlijkheid...“ (45-47).

Tot zoover prof. Anema (zie ook prof. Diepenhorst, „Het Nationaal-Socialisme“, Kampen, 1935, pasim).

En wat nu de kritiek op den corporatieven staat, plus zijn organen betreft, herinneren we aan wat dr J. W. Noteboom schreef („Antirev. Staatskunde“, 9e jrg., 472/3):

„Het fascisme streeft naar de revolutionaire „schepping van een staatscreatuur, dat men corporatieven Staat noemt, doch dat geen corporatieve Staat is, wijl de dictatuur wel kan scheppen een vorm, maar niet kan wekken en onderhouden een natuurlijk maatschappelijk leven, dat „conditio sine qua non is voor een waarlijk „organische ontplooiing.“

Alsmede aan deze woorden van prof. Anema (a.w. 69 v.):

„Het fascisme wil geen corporatieven staat en „erkent dit zelf ook uitdrukkelijk. Terecht, want „een werkelijk corporatieve staat is altijd een „zwakke staat. Het wil een corporatieve maatschappij, en die dan weer niet door vrije vorming „van corporaties, maar door een tiende deel van „het volk te organiseren in corporaties van één

„bepaalde kleur en alle andere leden van het bedrijf daaraan rechtens te onderwerpen; deze „aldus georganiseerde maatschappij wordt dan op „haar beurt rechteloos onderworpen aan den staat „en zijn machtsdoeleinden... Doel is... heel het „volk uit te sluiten van de politieke organisatie „en het politiek onmondig te maken en te houden; „het geheel te doen opgaan in productieven arbeid, gepaard aan de noodige ontspanning, en „het te organiseren in een vasten vorm met één „centraal handvat, dat de politieke dictator kan „vastgrijpen en daarmee de organisatie naar eigen „wil dienstbaar maken aan de machtsdoeleinden „van den staat.

„Er is tweerlei valsche opvatting van het „corporatieve beginsel.

„In den éenen valschen vorm, dien van het syndicalisme, leidt het tot een onderminning van alle „zelfstandig staatsgezag en de overspanning van „het maatschappelijk groepsbelang. In den nieuweren valschen vorm, dien van fascisme en „nationaal-socialisme, leidt het tot absolutisme „van het staatsgezag en tot dictatuur, met onderdrukking en vernietiging van alle persoonlijke „en sociale vrijheid.

„In zijn waren, historischen vorm, die ook onzerzijds steeds is geleerd, vormt het den eenig gezonden grondslag voor staat en maatschappij; eert „het de souveriniteit van de overheid en de souveriniteit in eigen kring als beide berustend op „de souveriniteit Gods, en poogt het de juiste „evenredigheid te vinden tusschen gezag en vrijheid, zooals die voor elk volk en voor elken tijd „in het bijzonder past, in aansluiting aan de geschiedenis, die elk volk doormaakt onder Gods „voorzienig bestel“ (72).

Uit de zeer summiere aanhalingen, die we gaven zelf, is reeds duidelijk, dat het woord „corporatief“ in onderscheiden betekenissen voorkomt, en dat de „corporatieve staat“ er nog niet is, ook niet nominaal.

Maar het is meteen duidelijk, dat het gereleveerde initiatief van Nederlanders (we blijven het A.N.P. getrouw!) te bejammern is. Want het mist de ontwikkeling van ons volk; de duitse autoriteiten, die (we volgen het A.N.P.) dit initiatief niet hebben uitgelokt (anders zou immers de begroetende commissaris-generaal ten onrechte zijn waardeering speciaal voor het initiatief hebben uitgesproken) worden er verkeerd door voorgelicht; en ons volk wordt straks er de dupe van.

Wij moeten dan ook ons christenvolk opwekken tot de uiterste gerezeerveerdheid tegenover alles wat van de zijde der te vormen corporatieve perskamer komen zal; want hier nemen enkelen, die van onze beginselen niets verstaan, de leiding. Zij zullen bepalen, wie al of niet mee mag doen; en waar zij „bemiddelen“ willen tusschen niet „hun“ pers, doch „de“ Nederlandse pers en de overheid, daar kan dit bedenkelijk worden voor de vrije oefening der consciëntie in de pers.

Laat onze christelijke bladen om Gods wille spreken. Laat ons vergaderingen beleggen, de nationaal-socialisten doen het ook. Laat ons liever publiek het kruis op den schouder leggen (dat de menschen tenminste zien kunnen) dan zwijgen.

POPULAIR-WETEN - SCHAPPELUKE SCHETSEN

Voetsporen Gods.

II.

Welnu dan, Fu-yih zou aandachtig luisteren en overwegen hoe den droom uit te leggen, om er zijn Meester en het Rijk beide mede te dienen. Tot het einde toe bleef hij den Keizer aandachtig aanhooren. De Keizer vertelde hem, dat hij in zekeren nacht, door staatszorgen geplaagd, geen rust kon vinden en uren lang te woelen lag op zijn legerstede, wachtend op den slaap, die niet komen wilde. Na langen tijd evenwel was zijn geest, het peinzende moede, in handen gekneld, en de uitgeputte Heerscher van een Rijk, een derde deel der geheele aarde bevattend, werd in het land der droomen binnengeleid. Hij droomde, dat een gouden beeld van ongemeene afmeting van uit den hemel naar de aarde vliegen kwam en boven zijn paleis bleef koersen. Het hoofd van het beeld was van schitterend licht omgeven en glans van zon en maan vielen tegelijk op zijn lichaam. Grootelijks ontgaan schrikte de Keizer wakker, om dra weder in te sluimeren en denzelfden droom opnieuw te droomen, zulks tot drie malen toe. Hooge ongerustheid stond, toen hij eindelijk zweeg, op het gelaat van den Keizer te lezen, en toen hij zijn trouwen Minister aanstaarde, was deze uit zijn knielende houding opgestaan om te trachten den geest zijns Meesters van zijn somberheid te verlossen.

Met nadenken blik keek hij den Keizer aan en nam, na nogmaals eerbiedig gebogen te hebben, het woord. „Verheven Heerscher over de geheele wereld, machtige Gebieder over het Rijk des hemels, uw woorden hebben uw geringen dienaar met blijdschap vervuld, want u is een boodschap uit den hooge verkondigd, die aan uw Volk ver-

meerdering van geluk en vrede verzekert. Reeds langen tijd geleden hoorde ik van den machtigen geest, die heerscht in het groote Rijk, dat besproeid wordt door een grooten stroom, de Ganges geheeten. Aan de bevelen van dien geest gehoorzamen de kinderen van dat land en zij bevinden er zich al de dagen hunns levens gelukkig en tevreden bij. Door dien droom maakt die geest, Boeddha is zijn naam, u bekend met zijn verlangen ook aan uw Rijk de gelukzaligheid en den vrede, aan zijn dienst verbonden, te brengen. O machtige Gebieder, mijn Vorst dien ik liefheb met de volle warmte mijns geestes, dien ik dienen wil tot aan het einde mijns levens, voor wien ik den dood gehoorzaam wil ingaan om stervend nog te bidden voor uw voorspoed, ik wensch u geluk met de hemelsche onderscheiding, die u ten deel viel. Het licht van den stralenden Boeddha heeft u van uit het ver gelegen land aan den Ganges beschenen en kondigt u een schitterende toekomst aan.“

Met peinzenden blik had Keizer Ming zijn Minister aangehoord en toen deze zweeg, dankte hij hem voor zijn woorden en gaf tevens den wensch te kennen samen te overleggen wat hun nu te doen stond.

„Verheven Gebieder, gij doet uw dienaar te veel eer aan voor de nietige woorden, die hij waagde in uw ooren te doen weerklinken, en als ik het nogmaals waag voor uw wijsheid mijn geringe kennis ten toon te stellen, dan is het, omdat ik verheugd ben door de geesten mijner voorvaderen waardig gekeurd te worden u en het Rijk mijn onwaardige diensten aan te bieden. Reeds heb ik begrepen, o machtige Gebieder, dat uw wijsheid u den weg gewezen heeft in deze zaak, en dat gij het slechts aan uw dienaar overlaat uw bevelen ten uitvoer te brengen. Inderdaad, o oppermachtige Heer, uw blik heeft de toekomst doorpeild en gij hebt ingezien niet te moeten wachten tot die godheid uit het land aan den Ganges naar hier komt om uw volk in haar leer te onderrichten, maar gij wilt een Afgezantschap uit uw eigen volk tot haar zenden om wijsheid te verkrijgen en u van de uitkomst op de hoogte te stellen. Welke diena-

ren zal mijn verheven Gebieder voor die taak aanwijzen?“

Na dit gesprek volgde langdurig overleg tusschen den Keizer en Minister Fu-yih, en de uitkomst was dat besloten werd een achttiental van de meest invloedrijke en wijze mannen uit het land naar Magadha te zenden, gelegen ten Zuiden van den Ganges. Het Gezantschap vertrok uit de toenmalige hoofdstad van China, Loyang, in het jaar 63 en trok dwars door Centraal-Azië tot het Khotan bereikte, waarna de reis nederwaarts ging totdat men aan dat deel van Noord-Oost-Indië aankwam, dat korten tijd te voren door de „Witte Hunnen“ overweldigd geworden was. Zonder groote moeilijkheden te ondervinden trok het gezelschap verder en korten tijd daarna vinden wij het in Magadha terug.

Deze stad Magadha was een ware schatkist van boeddhistische relikken en geschriften, waarvan het Gezantschap een gedeelte in bezit kreeg, terwijl het bovendien met begeerige ooren luisterde naar de wijsheid, die Boeddha voor hun verbaasden blik openlegde. De mannen waren zoodanig verrukt over die nieuwe wijsheid met haar geweldig perspectief voor het Chineesche volk, dat zij met aandrang verzoekten hen naar hun vaderland te laten terugtrekken en hun twee der meest ingeleide priesters in de boeddhistische leer naar hun Keizer mede te geven.

Nadat zij de noodige kennis van de nieuwe leer hadden opgedaan, gaven zij den wensch, om naar hun vaderland terug te keeren, opnieuw te kennen. De vergunning daartoe werd hun zonder moeite verleend. Bovendien werd hun toegestaan twee der meest bekende boeddhistische priesters, Kasyapa Malanga en Gobharana, mede te voeren. Tot hun diepe droefheid stierf Malanga kort na aankomst in China.

Niets stond dus het vertrek van het Gezantschap in den weg, en wij vinden het, naar wij reeds berichtten, in Magadha terug.

De karavaan reisde voorspoedig, maar toch duurde het nog tot het jaar 67 alvorens Loyang weder te bereiken.

En laa-
eens schr

„D-
„tene-
„land-
„vaar-
„betri-
„die f-
„Z-
„Z-
„mag-

Tot zoo-
nemers, E-
doen zwe-
van droog-
Er ge-
voor str-
Holland-
Maar er-
probeer-
en.

VAK

Ook het

§ 3.

Zooals-
de mogel-
dingen w-
worden d-
de mense-
staat de r-
heden te-
hoedanigh-
Door zijn-
„zendt de-
nieten ver-
geneesmis-

Hoe is-
de werkel-
in de m-
werking v-
these (ver-
Althans-
gezegd, v-
mogelijk-
heeft, h-
verbinding-
schapene-
anderzijds

Met bek-
te verdu-
Montgo-
bij zijn h-
en opnieu-
herhaalde
ballon eer

Dadelij-
bij Keize-
beurt lie-
voor ziel-

Ook de-
kwam on-
zocht aan-
vormen t-
om ze in-
wen god-
het ver-
overleed-
als geest-
geschreev-
eerste bo-
uit Indis

Spoedig-
te komen-
digen ari-
gebied v-
hij verzo-
leenen a-
vaderland-
het werk-

Het is-
toestemm-
ophoudel-
uit Indië-
meteen al-
in China-
der paar-
indertijd-
„Tempel-
Die eerst-
van Pai-
tempelna-
Zeven-

uit Indië-
voor Chi-
nemen h-
jaren die-
ties in C-
aansprak-
den over-